

РЕШЕНИЕ

№ 28269

гр. София, 27.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69
състав, в публично заседание на 11.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **10571** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр. с чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на А. А. А., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Д. А., С., гражданин на С., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1, кант. 109, чрез адв. А. П. от САК, срещу Решение № 10401 от 03.10.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение като постановено при неправилно приложение на закона. Жалбоподателят твърди, че е напуснал С. поради обоснована заплаха за живота и сигурността му. Счита, че анализът на обстановката в С. е формален и не кореспондира с личната му бежанска история. Твърди, че в страната му на произход е налице вътрешен въоръжен конфликт като основание за предоставяне на хуманитарна закрила по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ, вр. решение на СЕС по дело С-465/07. Поддържа, че не може да бъде върнат в С., конкретно в Провинция Д. А., както и, че органът неправилно не е взел предвид, че не може сигурно да пътува до конкретен регион на С., нито да се установи там. Обосновава страх от преследване именно в този регион на произход. В допълнение поддържа възможност да бъде мобилизиран в сирийската армия или да бъде принуден да се включи в кюрдските сили. Претендира се отмяна на решението.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез упълномощения процесуален представител юрк. Г., оспорва жалбата.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, прие за установено следното:

Не е спорно по делото, че А. А. А. е подал молба рег. № УП-6644 от 04.07.2024 г. за предоставяне на международна закрила, когато са попълнени регистрационен лист и Евродак дактилоскопна карта. Личните му данни са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ.

На проведеното на 11.07.2024 г. интервю кандидатът заявил, че е напуснал С. през м.юни 2024 г., нелегално за Турция, където останал 5 дни. Влязъл в България нелегално, от Турция, в края на м. юни 2024 г. – прескочил със стълба телените ограждения. Доброволно се предал в центъра в [населено място], С.. Съобщава, че не е арестуван в държавата на произход, не е осъждан, не е имал проблеми поради етническата си принадлежност или изповядвана религия, не членувал във въоръжена групировка или етническа партия. Не е получавал лични заплахи. Последният му адрес в С. бил в [населено място], област Д. А., където останали майка му, две сестри и двама братя. В С. учил до 8 клас и работел като шофьор на Т.. Заявява, че е напуснал С. заради войната и влошената обща обстановка там. Нямамо сигурност, не било спокойно, нямамо нормални условия на живот, имало проблеми. Не бил служилв армията, но „ако режимът го залови, щял насилствено да го присъедини, а той не искал да служи и да убива хора“. Имало постоянно сражения и се страхувал за своя живот и за този на семейството си. Не би се върнал в С., защото там има война.

На проведеното на 19.09.2024 г. второ интервю кандидатът потвърдил, че е напуснал С. заради войната и влошената обща обстановка там, тъй като нямамо елементарни условия на живот и работа. Нямамо сигурност, не можело свободно да се движиш в страната. В С. останали майка му и две сестри. Не напуснали, защото нямат средства, пътят бил дълъг и опасен, не било сигурно дали ще оцелееш. Не заявява желание да се върне при роднините си в С. или да живее на друго място в страна, тъй като навсякъде имало сражения. Не можел да се движи в райони, контролирани от сирийската армия, тъй като щял да бъде мобилизиран или вкаран в затвора. Тъй като досега е бягал или се е криел от армията, щял да бъде наказан. Съобщава, че [населено място] е на 48 км, [населено място] на 150 км, границата в И. е на 200 км. На излизане и влизане в селото С. Д. имало КПП, които били контролирани от кюрдите. На две-три села също имало КПП-та. Районът в С., в който живее, бил под контрола на кюрдите, но те не го търсели и нямал отношения с тях. Не би се върнал в С., защото там няма сигурност и мир. Ако животът се подобри, щял да се върне.

Постановено е оспореното Решение № 10401 от 03.10.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на чуждия гражданин е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ. В решението е прието, че за кандидата за закрила не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като изложените от него мотиви не са правно релевантни за търсената закрила. Съобразено е, че кандидатът не изтъква никакви лични опасения от преследване в страната си на произход – С.. Посочено е в решението, че в хода на административното производство и след проведено с кандидата интервю не са установени данни, указващи, че той е напуснал страната си поради преследване по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение. Търсещият закрила не твърди да е бил

обект на репресии и изрично е заявил, че не е ставал жертва на насилие. Спрямо кандидата не е имало посегателства, които да се определят като действия на преследване по чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ. Дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, също не са установени. В случая не се установявали и предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ.

Обсъдено е нежеланието на кандидата да се сражава в редовете на сирийската армия. С данни, че в С. военната повинност е задължителна и чрез позоваване на Наръчник по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН през 1992 г., в глава V, „В“, където е дадено тълкувателно определение за дезертьори и лица, които се отклоняват от военна служба, органът е посочил, че дезертирането се счита за криминално престъпление, но не се счита за преследване. От друга страна, в хода на производството, лицето не било доказало, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта.

По-нататък в решението, административният орган е изложил мотиви, че спрямо кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, доколкото той не е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не е бил заплашен от унизително отнасяне или наказание, нито са налице данни, че в бъдеще ще бъде изложен на реален риск от въпросните посегателства при евентуално връщане в С..

Обсъдени са разширенията, дадени в Решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07 във връзка с приложението на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, а именно поради заплахи, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт".

След извършен анализ на информацията за обстановката в С., изложена в справка с вх. № ЦУ-1841/23.08.2024 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“, ДАБ при МС, органът не е установил разширенията, дадени в решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 30 януари 2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС, преценени във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

С позоваване на цитираната справка на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ е посочено, че от 2020 г. насам международното внимание до голяма степен се измества от С., като конфликтът се смята за такъв, който се намира в състояние на застой. Въпреки че има малко опити за промяна на статуквото, фронтовите линии остават относително стабилни и никоя от враждуващите страни не започва нова продължителна офанзива за превземане на територия. Фактически съществуват четири зони под контрола на различни участници в конфликта - зони под контрола на официалното сирийско правителство, зони под контрола на кюрдското самоуправление, зона под контрол на т.нар. "Правителство на сирийското спасение" и зони под контрола на Турция и съюзническите ѝ милиции. В началото на 2012 г. е постигнато мълчаливо споразумение между сирийското правителство и кюрдската партия "Демократичен съюз" (Partiya Y. Demokrat, PYD), което предоставя на последната известна степен на автономия в районите с кюрдско мнозинство в североизточната част на страната. В замяна PYD не участва в конфликта и поддържа

икономически връзки с централното правителство. Зоните под контрола на кюрдските Сирийски демократични сили (S. Democratic Forces, SDF) включват големи части от провинциите Д. ал Зор, Р., Х. и части от провинция Х., или общо около 25% от територията на С..

В заключение, административният орган е достигнал до извод, че в момента не е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С., а посочените инциденти са спорадични актове на насилие и като такива не могат да се оценяват като въоръжен конфликт. Въпреки оценяването на положението в страната като несигурно и напрегнато, не следвало насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно. Инцидентите имали определени цели, но не били в състояние да предизвикат масов ефект. В тази връзка следвало да се отбележи, че не може да се очаква от което и да е правителство а гарантира сигурността на всички граждани в дадена страна.

Административният орган е обсъдил приложението на чл. 8, ал. 8, респ. чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, според които закрила може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществуват основания за страх от преследване, нито реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила там. Направен е извод, че за А. А. А. такава територия се явява родната му област Д. А., където по собствените му думи безпроблемно пребивавали неговата майка, братя и сестри. В допълнение от информацията в справката ставало ясно, че през 2023 г. ВКБООН и неговите партньори управляват 117 обществени центъра, свързани със 115 мобилни звена. Тези съоръжения се поддържат от мрежа от 2551 доброволци, произхождащи от различни възрастови групи и с разнообразен социален произход. Чрез партньорските си неправителствени организации Върховният комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) предоставял правни услуги на вътрешно разселени лица, завърнали се бежанци и приемни общности, както и на търсещи закрила лица и бежанци. Правната помощ се предоставяла в 14 области предимно чрез мобилни екипи, правни центрове, както и други подкрепяни от ВКБООН центрове, а ВКБООН, в координация със своите партньори, изпълняващи програма за правна помощ, създал шест правни центъра разположени в Д., Х., Д. ал Зор и Х..

Предвид оценката, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С. следвало да е изключително, каквото видно от цитираната информация за обстановката там, то не било. Спрямо кандидата не се установявали сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут.

Посочено е общо в решението, че за молителя липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на семейството му да има предоставена международна закрила в Република България. За него не били налице условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като не се позовавал на причини от хуманитарен характер.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено на на 18.10.2024 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 24.10.2024 г. - в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.84, ал.3 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ и в установената форма. Производство по чл.68, ал.1, т.1 ЗУБ е образувано във връзка с подадена от чужденеца първа молба за закрила рег. № УП-6644 от 04.07.2024 г. На проведеното интервю на молителя е предоставена възможност за посочване на причините, поради които е напуснал и не желае да се завърне в страната си на произход. В хода на административното производство липсват данни за допуснати съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са накърнили правото на защита на засегнатото лице или ако не бяха допуснати, органът би постановил решение в противен смисъл. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл.8 и чл.9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Административният орган е изследвал всички основания за преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ – основателни опасения от преследване по причини на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, във връзка с легалното определение за преследване по чл.8, ал.4 ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, както и липсата на конкретни действия на преследване по примерното изброяване на чл.8, ал.5 ЗУБ. Въз основа на посоченото от молителя в две интервюта правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на него не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, не са извършени конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и на неизчерпателното изброяване по чл.8, ал.5 ЗУБ.

Административният орган правилно е приел, че кандидатът не е навел твърдения, че е бил подложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, нито е бил принуден да напусне страната си на произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ.

За да отрече приложението на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ и въз основа на информация в Справка с вх. № ЦУ-1841 от 23.08.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС, административният орган е приел, че по отношение на кандидата не се установяват разширенията, дадени в Решение на С. от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07, тъй като общата ситуация в С. не можело да се определи като "въоръжен вътрешен или международен конфликт". В допълнение председателят на ДАБ е посочил, че съгласно чл. 8, ал. 8 и чл. 9, ал. 5 от ЗУБ закрила може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществуват основания за страх от преследване, нито реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила там. При преценка на приложението на визираните норми, административният орган е

достигнал до заключение, че спрямо А. А. А. такава сигурна територия се явява родната му област Д. А.. Съдът приема, че в тази му част, по приложението на чл.9, ал.1 ,т.3 от ЗУБ, решението е материалноправно незаконосъобразно, тъй като в нарушение на чл.75, ал.2 от ЗУБ не са преценени всички относими факти, свързани с държавата на произход на кандидата.

С разпореждане за насрочване от 04.11.2024 г. и на основание чл.155 от ГПК съдът е указал на страните, че относно държавата на произход на кандидата ще ползва общоизвестни източници. Такъв източник с актуална официална информация относно обстановката в провинция Д. ал Зор, се съдържа в изготвени от АЕСУ (Агенция на ЕС по убежището) Насоки за С. (с. 132-135), публикувани на линк: <https://euaa.europa.eu/publications/eocountry-guidance-svria-april-2024>.

Насоките на АЕСУ съдържат следната информация: „Провинция Д. ал Зор (изписвана и като Д. ез Зор) се намира в Източна С. и има международна граница с И. на изток и вътрешни граници с Х. на юг, с Р. на запад и с Х. на север. Река Е. минава през провинцията, разделяйки я на две части, известни като Ал Ш. (западна) и Ал Д. (източна).

От началото на конфликта в С. провинция Д. ал Зор става свидетел на антиправителствени протести, а арабските племена показват разделение в своята принадлежност - някои фракции се присъединяват към ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF), други към силите на официалното правителство, а останалите се заклеват във вярност на организацията "Ислямска държава" (ИД). До края на 2017 г. официалният режим и неговите съюзници превземат повечето от районите на запад от река Е. от ИД, а SDF и водената от САЩ коалиция превземат последния държан от ИД териториален анклав от източната страна на реката през март 2019 година.

Понастоящем провинция Д. ал Зор е разделена приблизително на две зони на контрол. Западната част, обхващаща главно районите на запад от река Е., се контролира от официалното правителство на С. и неговите ирански и руски съюзници и в тази зона са разположени големите градове Д. ал Зор, М. и Б..

Източната част на провинцията - повечето от районите на изток от река Е. - се контролира от ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF), въпреки че подкрепяни от режима на А. и И. милиции контролират няколко града и в тази част.

Кюрдските сили са разположени на изток от Е., включително по бреговете на реките Е. и Х. и в северния ъгъл на провинцията, близо до границите на Р. и Х.. Кюрдските части са подкрепяни от силите на водената от САЩ коалиция срещу "Ислямска държава" (ИД), която коалиция управлява няколко обекта източно от Е..

Организацията "Ислямска държава" (ИД) все още присъства и остава активна през първата половина на 2023 г., като присъствие на нейни клетки е картографирано в пустинните райони на запад от Е.. Съобщава се, че групировката използва тази област като оперативна база за възстановяване на клетки, обучение на бойци и извършване на атаки в целия регион. От началото на 2023 г. ИД увеличава своите атаки и принудителни дейности в градския пояс на провинцията, а нарастване на активността на клетките ѝ е докладвано и в контролираните от SDF северни провинциални райони на

провинция Д. ал Зор.

Ситуацията със сигурността в провинция Д. ал Зор е описвана като "нестабилна" с продължаващи съобщения за целенасочени убийства, извършвани с огнестрелни оръжия и самоделни взривни устройства.

През август 2023 г. избухват сблъсъци между SDF и арабски племенни бойци, членове на военния съвет на Д. ал Зор, които водят до няколко убити бойци и цивилни лица. Сблъсъци между протестиращи и членове на SDF имат за последица две цивилни жертви, когато силите за сигурност откриват огън, за да разпръснат демонстрантите. Сблъсъците продължават през септември 2023 г. в източната част на Д. ал Зор, когато племенните сили атакуват позиции на SDF, което води до жертви и разселване. Въпреки че SDF възстановяват контрола над своята територия в Д. ал Зор, има съобщения, според които атаките на арабски племенни групи срещу техни позиции продължават и през октомври 2023 г., което води до жертви сред бойци и цивилни. Спорадични атаки от племенни групи срещу SDF са докладвани и през ноември 2023 година.

Организацията "Ислямска държава" (ИД) извършва редовни атаки в провинцията, продължавайки с асиметрични атаки през референтния период (1 август 2022 - 28 юли 2023 г.), насочени срещу силите на официалното правителство, членове на SDF и цивилни лица. Освен това атаките на ИД все повече се насочват и срещу IRGC и подкрепяните от И. милиции.

В началото на 2023 г. ИД измества фокуса си върху контролираните от режима на А. райони към военни цели по-близо до Е.. В началото на август 2023 г. радикалната групировка поема отговорност за нападение срещу автобус, превозващ войници от сирийската армия близо до иракската граница, южно от [населено място] ал Зор, което води до най-малко 33 смъртни случая. Инцидентите, насочени срещу цивилни лица, включват атаки срещу събирачи на трюфели в пустинята в западните региони на Д. ал Зор и срещу изпълнители и бизнесмени в петролната индустрия. Освен това ИД атакува няколко валутни обменни бюра в градовете Зар и Гурба, след като собствениците им отказват да платят ислямския "закат" (данък) на групата. При атака, приписвана на ИД през ноември 2023 г., загиват най-малко 34-ма войници на официалната армия и членове на NDF в пустинната зона на Р., разположена между провинциите Р., Х. и Д. ал Зор.

Правителствените войски и свързани/съюзнически сили започват няколко операции срещу клетки на ИД в западните и източните провинциални райони на Д. ал Зор. Силите на SDF/КАЩ също провеждат няколко операции срещу групировката, довели до арести/убийства на лидери на ИД, включително в района на К. (западна провинциална част на Д. ал Зор).

През периода 1 август 2022 - 28 юли 2023 г. в провинция Д. ал Зор е имало 1089 инцидента със сигурността, регистрирани от ACLED, от които 588 са "битки", 246 са "насилие с експлозивни/дистанционно насилие", а 255 инцидента са определени като "насилие срещу цивилни".

В периода 1 август - 30 ноември 2023 г. в Д. ал Зор са регистрирани 742 инцидента със сигурността, което представлява средно 42,9 инцидента със сигурността на седмица. Инциденти със сигурността са регистрирани във всички окръзи през референтния период, като значително най-високият брой е

документиран в едноименния окръг Д. ал Зор.

Д. ал Зор регистрира втория най-голям брой цивилни жертви от всички сирийски провинции. През периода август 2022 г. - юли 2023 г. Сирийската мрежа за човешки права (S. Network for Human Rights, SNHR) регистрира 167 смъртни случая на цивилни в провинция Д. ал Зор, докато през периода август - ноември 2023 г. същата организация документира 70 смъртни случая на цивилни лица. Съобразно данните за населението от май 2022 г., това представлява двадесет и две цивилни жертви на 100 000 жители за целия референтен период.

Към май 2022 г. на територията на провинция Д. ал Зор е имало 153 814 вътрешно разселени лица. Според Службата на ООН за координация по хуманитарните въпроси (UNOCHA) между януари и декември 2022 г. приблизително 1 000 души са разселени от Д. ал Зор, други 1 000 в рамките на провинцията, а приблизително 1 000 души са разселени от други провинции в Д. ал Зор. През първите пет месеца на 2023 г. има приблизително 22 движения на вътрешно разселени лица извън Д. ал Зор, а през същия период не е документирано никакво разселване към или в рамките на провинцията.

По отношение на връщанията на вътрешно разселени лица, UNOCHA регистрира през 2022 г. приблизително 7 000 връщания на вътрешно разселени лица в Д. ал Зор. През същия период не са регистрирани спонтанни връщания на вътрешно разселени лица от Д. ал Зор в други провинции. През първите пет месеца на 2023 г. са регистрирани връщания на 83 вътрешно разселени лица в Д. ал Зор и 11 връщания на лица от Д. ал Зор в други провинции.

Провинция Д. ал Зор претърпява значителни разрушения по време на годините на конфликта, както в градските, така и в провинциалните райони, като около 75% от инфраструктурата на [населено място] ал Зор е повредена или унищожена. Около 40% от канализационната мрежа на града също е повредена, а са нанесени и значителни разрушения на жилищни имоти.

Д. ал Зор се счита за една от най-засегнатите провинции на С. по отношение на наличие на взривни боеприпаси. Районите, контролирани в миналото от групировката "Ислямска държава" (ИД) показват най-високи нива на взривни устройства, тъй като отстъпващите бойци на ИД оставят големи количества импровизирани противопехотни мини и други импровизирани взривни устройства. През първото тримесечие на 2023 г. са докладвани 127 смъртни случая вследствие на взривни боеприпаси в Д. ал Зор, което е повече отколкото във всяка друга сирийска провинция.

Разглеждайки показателите (в цитираните Насоки на АЕСУ –бел моя) е направено заключение, че *в провинция Д. ал Зор безогледното насилие достига толкова високо ниво, че има сериозни основания да се смята, че цивилно лице, върнато в провинцията, би било, единствено поради своето присъствие на нейна територия, изправено пред реален риск да бъде изложено на сериозна заплаха, посочена в член 15, буква в) от Директива 2011/95/ЕС*.

Визираната справка е изготвена в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището (бивша Европейска служба за

подкрепа в областта на убежището) за изготвяне на информация за страните на произход” (2023 г.) и е съставена изцяло на базата на внимателен преглед на публично достъпни външни източници на информация, като всички използвани източници и уебсайта, на който са публикувани, са посочени в бележка под линия на съответното място в документа.

Въз основа на изложената актуална, официална информация относно област Д. А., С., съдът приема за оборена информацията, съдържаща се в Справка с вх. № ЦУ-1841 от 23.082024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС с извод, че кандидати, произхождащи от тази провинция на С., може безпрепятствено да бъдат върнати там. Дължим е извод, че по отношение на А. А. А., [дата на раждане] в [населено място], област Д. А., С., е налице основание по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут.

Неоснователни са доводите на административния орган по приложението на чл.8, ал.8 и чл.9, ал.5 от ЗУБ, според които закрила може да не се предостави, когато в част от *държавата по произход* не са налице причини за основателно опасение от преследване спрямо чужденеца, респ. когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там. Всъщност, в тази част решението не съдържа позоваване на относима информация относно държавата на произход на кандидата, въз основа на която да се преценят част от кумулативните изисквания, транспонирани от чл.8, пар.1 от Директива 2011/95/ЕС – дали кандидатът има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства и той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там. Съдът приема, че единствено въз основа на данните, че ВКБООН, в координация със своите партньори, изпълняващи програма за правна помощ, е създал шест правни центъра разположени в Д., Х., Д. ал Зор и Х., не може да се приеме, че са изпълнени предпоставките по чл.8, пар.1 от Директива 2011/95/ЕС. Същите освен, че не са съобразени с актуалната информация относно област Д. А., не съответстват и на изнесените от кандидата елементи от бежанската му история, а именно, че излизане и влизане в селото С. Д. имало КПП, които били контролирани от кюрдите и на всеки две-три села също имало КПП-та.

В допълнение, изводите по приложението на чл.8, ал.8 и чл.9, ал.5 от ЗУБ се оборват и от актуалната информация относно страната на произход на кандидата, която съдът следва да прецени към момента на вземане на решението си съгласно чл.4, пар.3 от Директива 2011/95/ЕС.

Според свободно достъпна информация на сайт easo.net от 16 декември 2024 г. със заглавие: Събиране на информация относно събитията във връзка с падането на президента А. - Преглед на доклади и статии за ситуацията след падането на президента Б. ал-А.: „На 27 ноември 2024 г. войнстващата ислямистка група Х. Т. ал-Ш. (HTS), чийто контрол преди това беше ограничен до части от провинциите А. и И., започна голяма офанзива в северозападна С. със съюзнически бунтовнически фракции. Първоначално бунтовниците

превзеха А., втория по големина град в страната. На 5 декември пада [населено място], а два дни по-късно и третият по големина град в С., Х. (BBC, 8 декември 2024 г.; виж също Der Standard, 8 декември 2024 г., ISPI, 8 декември 2024 г.). На 8 декември 2024 г. бунтовниците, водени от HTS, навлязоха в Д.. В същия ден Б. ал-А. напусна страната (ARD, 8 декември 2024 г.). Сирийските групи, които свалиха А. и превзеха столицата Д., са разнородни (ARD, 8 декември 2024 г.) с частично противоречащи си идеологии и дългосрочни цели (DW, 9 декември 2024 г.; Р., 9 декември 2024 г.). М. ал-Б., който ръководеше сирийското правителство на спасението в северозападна С., свързано с Hay'at T. al-Sham (HTS) до падането на Б. ал-А., беше назначен на 10 декември 2024 г. за временен министър-председател, който да ръководи преходното правителство на страната до 1 март 2025 г. (МЕЕ, 10 декември 2024 г.; вижте също: Ал Д., 10 декември 2024 г.).

Израелските военновъздушни сили и флот извършиха над 350 удара в С. между 7 и 11 декември, унищожавайки около 70 до 80 процента от стратегическите военни активи на С. между Д. и Л.. Израелските сили също така преместиха сухопътни войски от окупираните от И. Г. възвишения на изток в демилитаризирана буферна зона в С. и, според израелски източници, откъд (BBC News, 11 декември 2024 г.). *Според арабските медии израелските сили са навлезли в селските райони на провинция Д..* Това се отрича от израелската страна (Е. Балади, 10 декември 2024 г.; Р., 10 декември 2024 г.). В нощта на 14 срещу 15 декември И. атакува с въздушни удари десетки цели в С.. Въздушните удари бяха предшествани от изявление на израелския министър на отбраната, че израелските войски ще останат през зимата на планината Х. (на арабски: Д. Шейх), която беше превзета миналата седмица. Премиерът на И. също обяви, че е одобрил план за разширяване на строителството на селища в окупираните от И. Г. възвишения (The Guardian, 15 декември 2024 г.; вижте също: BBC News, 15 декември 2024 г.).

Върховният комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН) съобщава, че около един милион души са били разселени от провинциите А., Х., Х. и И. между началото на офанзивата на 27 ноември и 11 декември. Няма налични данни, но докладите показват, че хиляди сирийски бежанци са се върнали в страната от Л. през същия период. Бежанци също се върнаха в северозападна С. от Турция. В същото време някои сирийци избягаха в Л. (ВКБООН, 11 декември 2024 г.).“

На 16 декември 2024 г. Върховен комисар на ООН за бежанците (автор) (ВКБООН) публикува следната позиция по връщането в Сирийска арабска република, която отменя и заменя Съображенията за международна закрила на ВКБООН от март 2021 г. по отношение на хората, бягащи от Сирийската арабска република:

„Всеки има право да се върне в страната си на произход. ВКБООН има готовност да подкрепи сирийските бежанци, които, след като са напълно информирани за ситуацията в местата им на произход или в алтернативен район на избор, изберат доброволно да се завърнат. С оглед на многото предизвикателства, пред които е изправено населението на С., включително *широкомащабна хуманитарна криза*, продължаващи високи нива на вътрешно разселване и широко разпространено разрушение и щети на

домове и критична инфраструктура, обаче, за момента *ВКБООН не насърчава широкомащабно доброволно репатриране в С..*

В този момент С. продължава да бъде засегната от атаки и насилие в части от страната; голямо вътрешно разселване; наличие в много части на страната с експлозивни остатъци от войната; опустошена икономика и широкомащабна хуманитарна криза, като над **16 милиона** вече се нуждаят от хуманитарна помощ преди последните събития. Освен това, както беше отбелязано по-горе, С. също претърпя масивни разрушения и щети на домове, критична инфраструктура и земеделски земи. Правата на собственост бяха силно засегнати, като през последното десетилетие бяха регистрирани широко разпространени нарушения на жилищата, земята и собствеността, което доведе до сложни спорове за собственост, чието разрешаване ще отнеме време. На този фон ВКБООН *за момента продължава да призовава държавите да не връщат насилствено сирийски граждани и бивши обичайни жители на С., включително палестинци преди пребиваващи в С., до всяка част на С..*

ВКБООН също така продължава да призовава всички държави да позволят на цивилни, бягащи от С., достъп до техните територии, да гарантират правото да търсят убежище и да осигурят *зачитане на принципа на забрана за връщане по всяко време.*

Въпреки, че рисковете, свързани с преследване от страна на предишното правителство, са престанали, други рискове могат да продължат да съществуват или да станат по-изразени. В светлината на бързо променящата се динамика и развиващата се ситуация в С., ВКБООН понастоящем не е в състояние да предостави подробни насоки на лицата, вземащи решения относно предоставянето на убежище, относно нуждите от международна закрила на гражданите. ВКБООН ще продължи да следи отблизо ситуацията с оглед предоставяне на по-подробни насоки веднага щом обстоятелствата позволят. С оглед на настоящата несигурност на ситуацията в С., HCR призовава държавите, предоставящи убежище, *да спрат издаването на отрицателни решения по молби за международна закрила от сирийски граждани или от лица без гражданство*, които преди са обичайно пребивавали в С.. Спирането на издаването на отрицателни решения трябва да остане в сила до момента, в който ситуацията в С. се стабилизира и бъде налична надеждна информация относно ситуацията със сигурността и правата на човека, за да се направи пълна оценка на необходимостта от предоставяне на статут на бежанец на отделни кандидати.

ВКБООН не счита, че понастоящем са изпълнени изискванията за прекратяване на статута на бежанец за бенефициери на международна закрила с произход от С..

По силата на чл.4, пар.3, б. „а“ от Директива 2011/95/ЕС оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание всички относими факти, свързани с държавата на произход *в момента на вземането на решение по молбата*, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане.

Според решаващия състав на АССГ и съобразно актуалната информация

относно страната на произход на кандидата е дължим извод, че с оглед на актуалната обстановка в С. спрямо молителя е налице основание по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ - хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Следва да се приеме, че актуалната ситуация в страната на произход на кандидата отговаря на тълкуването, дадено Решение на СЕС от 30 януари 2014 г. по дело С-285/12: „Съществуването на "въоръжен конфликт" трябва да бъде признато с оглед прилагането на тази разпоредба, когато редовните въоръжени сили на дадена държава се сблъскват с една или повече въоръжени групи или се сблъскват две или повече въоръжени групи, без да е необходимо да може да бъде квалифициран като въоръжен конфликт без международен характер по смисъла на международното хуманитарно право, и без интензитетът на въоръжени сблъсъци, равнището на организираност на наличните въоръжени сили или продължителността на конфликта да са предмет на преценка, отделна на степента на насилие, съществуващо на въпросната територия“.

В идентичен смисъл е позицията на ВКБООН от 16 декември 2024 г., с която страната ни следва да се съобрази по силата на чл.3, ал.1 от ЗУБ.

За пълнота на изложението следва да се отбележи, че с оглед данните за падане на режима на Б. Ал-А. е безпредметно обсъждането на възможността за мобилизация на кандидата от страна на редовните сирийски сили. Обосновано органът се позовава на Наръчник по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН през 1992 г., в който, в глава V, „В“ е дадено определение за дезертьори и лица, които се отклоняват от военна служба и според който, лице, което е дезертирало или избягало от военна служба просто поради неприязън към военната служба или от страх от сражения, не е бежанец. Действително, съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната служба е единствената причина да се иска статут на бежанец, когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта, каквито обстоятелства обаче не се навеждат от кандидата.

По изложените съображения е дължима отмяна на решението в частта на отказа за предоставяне на хуманитарен статут чл. 9, ал.1, т.3 от ЗУБ като незаконосъобразно.

На основание чл. 173, ал. 2 от АПК делото като преписката следва се изпрати на ответника за ново разглеждане и произнасяне по молба рег. № УП-6644 от 04.07.2024 г. в частта за предоставяне на хуманитарен статут чл. 9, ал.1, т.3 от ЗУБ при съобразяване с дадените указания по приложението на закона с оглед актуалната информация в страната на произход на кандидата.

Мотивиран от горното, Административен съд София-град, Първо отделение, 69-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на А. А. А., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Д. А., С., гражданин на С., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1, кант. 109, чрез адв. А. П. от САК, Решение № 10401 от 03.10.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, **в частта**, с която му е отказано предоставяне на хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл. 9, ал.1, т.3, вр. чл. 75, ал.1, т. 4 от ЗУБ.

ВРЪЩА делото като преписка **в тази част** на компетентния орган при ДАБ – МС за ново разглеждане и произнасяне по молба за предоставяне на международна закрила с молба рег. № УП-6644 от 04.07.2024 г. при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението.

ОТХВЪРЛЯ оспорването в останалата част.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му до страните чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: